

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

A számlakibocsátók számlaadat-szolgáltatásának 2021. január 4-től hatályos szabályai

2021.01.04.

Az áfaalanyok számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alá eső számláinak, számlával egy tekintet alá eső okiratainak (a továbbiakban együtt: számla) köre 2021. január 4-től kibővül. Ettől az időponttól már nem csak a belföldön nyilvántartásba vett áfaalany vevőknek kiállított számlákról kell adatot szolgáltatni, hanem az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjed minden olyan számlára, amire az Áfa tv.[1] számlázási szabályai alkalmazandók. Így 2021. január 4-től számlaadat-szolgáltatási kötelezettséggel érintett a nem áfaalany személynek, szervezetnek és a külföldi áfaalanyok kiállított számla is.

1. Adatszolgáltatásra kötelezett adóalanyok

A számlaadat-szolgáltatási kötelezettség továbbra is az áfa adóalanyokat[2] terheli, vagyis azokat, akik a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) által megállapított adószámmal rendelkeznek vagy ilyenell kellene rendelkezniük. Az áfa adóalanyok körébe beletartoznak az alanyi adómentességet és a különös adózási módot (például különbözet szerinti adózást) alkalmazók, valamint a kizárólag közérdekű vagy speciális jellegre tekintettel adómentes (vagyis tárgyi adómentes) tevékenységet végzők is. Az adatszolgáltatási kötelezettség vonatkozik továbbá a katasokra, és az olyan adóalanyokra is, amelyek valamely speciális körülmény folytán minősülnek áfaalanyoknak (például tulajdonostársak közösségeként vagy sorozatjellegű ingatlanértékesítésre tekintettel váltak áfaalannyá).

Azok az adóalanyok, akik nem kizárólag belföldön végeznek gazdasági tevékenységet, a belföldi áfaalanyként (belföldi adószámuk alatt) végzett tevékenységük tekintetében kötelesek számlaadat-szolgáltatást teljesíteni. Így a kötelezettek körébe tartozik a belföldön gazdasági tevékenységet végző külföldi vállalkozás is (függetlenül attól, hogy belföldön állandó telephellyel vagy csak áferegisztrációval rendelkezik). Adatszolgáltatási kötelezettségük azonban nem terjed ki a másik tagállami vagy harmadik országbeli adóalanyiságuk körében végzett tevékenységükre.

Továbbá tekintettel arra, hogy az adatszolgáltatási kötelezettség az adóalany személyében terheli, az adatszolgáltatási kötelezettséget akkor is az adóalanyoknak kell teljesíteni, ha a számlát az Áfa tv. 161. §-a alapján a nevében és képviselőjében eljáró személy állítja vagy bocsátja ki. Meghatalmazotti számlakiállítás/számlakibocsátás esetén az adóalany meghatalmazottja az adóalany nevében kibocsátott számláról az adatszolgáltatást teljesítheti azonban az őt megbízó adóalany nevében. Ennek feltétele, hogy a meghatalmazott az adóalany (elsődleges vagy másodlagos illetve technikai) felhasználójaként az Online Számla rendszerben jogosultsággal rendelkezzen.

2. Adatszolgáltatási kötelezettség alá eső ügyletek

A számlaadat-szolgáltatási kötelezettség azokra az adóalany által teljesített termékértékesítésekről, szolgáltatásnyújtásokról kibocsátott vagy kiállított számlákra terjed ki, amelyekre az Áfa tv. 158/A. § alapján az Áfa tv. számlázással kapcsolatos rendelkezéseit kell alkalmazni. Ez főszabály szerint a belföldön teljesített ügyleteket fedi le. Ide tartoznak továbbá azok az ügyletek[3], amelyek

- teljesítési helye a Közösség más tagállamába esik, a számlakibocsátó magyar adóalany a teljesítés helye szerinti tagállamban gazdasági céllal nem telepedett le, vagy a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett telephelye nem a teljesítési hely szerinti tagállamban található, és az adó megfizetésére a terméket beszerző vagy a szolgáltatást igénybevevő kötelezett – kivéve, ha a számlát a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője állítja ki[4],
- a termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás teljesítési helye a Közösség területén kívül van, és az adóalany székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye, ezek hiányában állandó lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye belföldön van.

Az adatszolgáltatási kötelezettség alól kivételt képez az olyan szolgáltatásnyújtás, melynek teljesítési helye a Közösség másik tagállama, és amely tekintetében az adóalany adófizetési kötelezettségének a távolról is nyújtható szolgáltatásokat nyújtó adózókra vonatkozó különös szabályok szerint tesz eleget. A mentesítés azokra a belföldön nem letelepedett adóalanyokra is kiterjed, akik belföldön jelentkeztek be az egyablakos rendszerbe, és ezért a másik tagállamban teljesített távolról is nyújtható szolgáltatásaik tekintetében is az Áfa tv. számlázásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazniuk.

Függetlenül a belföldi teljesítési helytől nem kell adatot szolgáltatni a belföldön teljesített távolról is nyújtható szolgáltatásokról[5] azoknak az adóalanyoknak, akik nem Magyarországon jelentkeztek be az egyablakos rendszerbe. Ilyen esetben ugyanis a szolgáltatás nyújtójának nem az Áfa tv. szabályait kell alkalmaznia a számlakibocsátás során.

Az ügylet teljesítési helyének megállapítására az Áfa tv. II. Fejezetének szabályai az irányadók.

Mindezekre tekintettel az alábbi ügyletekről számlaadat-szolgáltatást kell teljesíteni:

- a belföldi adóalany által belföldön ellenérték fejében teljesített ügyletekről, ide értve az adómentes és az ún. belföldi fordított adózás[6] alá tartozó ügyleteket is;
- a belföldről küldeményként feladott, fuvarozott termék esetén az adómentes Közösségen belüli termékértékesítésről és Közösség területén kívülré irányuló (export) értékesítésről;
- a Magyarországról másik tagállamba teljesített távértékesítésről, amennyiben az ügylet körülményeire tekintettel Magyarországon keletkezik adófizetési kötelezettség;[7]
- a Közösség más tagállamból Magyarországra irányuló távértékesítésről, amennyiben az ügylet után Magyarországon keletkezik adófizetési kötelezettség;[8]
- belföldi adóalany által az Áfa tv. területi hatályán kívül a Közösség más tagállamban teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról, amennyiben az ügylet után a vevő, igénybevevő köteles az

adót megfizetni (kivéve önszámlázás esetén);

- belföldön székhellyel vagy a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett telephellyel rendelkező adóalany által az Áfa tv. területi hatályán kívül, a Közösség területén kívül teljesített ügylet esetén;[9]
- nem belföldi letelepedésű adóalany által belföldön teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról, ha az adó fizetésére *nem* a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő kötelezett.

Ugyanakkor nem kell adatot szolgáltatni:

- belföldi teljesítési helyű Közösségen belüli termékbeszerzésről és a termékimportról;
- nem belföldi adóalany által belföldön teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról, ha az adó fizetésére a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő belföldi adóalany kötelezett;
- nem belföldi adóalany által belföldi teljesítési helyű távolról is nyújtható szolgáltatásokról, ha az adóalany ezen ügyletek utáni adófizetési kötelezettség teljesítéséhez egy másik tagállamban jelentkezett be az egyablakos rendszerbe;
- belföldi adóalany által az Áfa tv. területi hatályán kívül, a Közösség más tagállamában teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról, amennyiben az ügylet után a vevő, igénybevevő köteles az adót megfizetni, és a számlát is, meghatalmazás alapján a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő állítja ki;
- belföldi vagy a Közösség területén nem letelepedett adóalany által az Áfa tv. területi hatályán kívül, a Közösség másik tagállamában teljesített távolról is nyújtható szolgáltatásokról, ha az adóalany ezen ügyletek utáni adófizetési kötelezettségének az egyablakos rendszer használatával tesz eleget;
- az Áfa tv. területi hatályán kívül teljesített ügyletről, amennyiben az ügyletet teljesítő adóalany székhelye vagy a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye nem belföldön található;
- a Magyarországról teljesített távértékesítésről, amennyiben az ügylet után (akár az adózó döntése nyomán, akár az értékhatár túllépése miatt) nem Magyarországon keletkezik adófizetési kötelezettség;
- kompenzációs felárra jogosító mezőgazdasági tevékenység esetén a felvásárlási okiratról[10].

3. Adatszolgáltatásban szerepeltetendő adatok

A szolgáltatandó adatok meghatározó részét 2021. január 4-től is a számla Áfa tv. szerinti kötelező adattartalma alkotja (Áfa tv. 169-172. §, 176. §), az adatszolgáltatás alá eső számlák alapjául szolgáló ügyletek vevői körének változásával és a NAV által elkészített bevallástervezet alkalmazásának 2021. évközbéli bevezetésével összefüggésben a jogszabály az Áfa tv. szerinti kötelező adattartalmán felül, illetve nem adóalany természetes személy vevő esetén annál kevesebb adat szolgáltatására vonatkozó rendelkezést is tartalmaz.

3.1. Nem adóalany természetes személy vevő adatai

Az Áfa tv. rendelkezései alapján a vevő neve és címe mindig kötelező adatát képezi a számlának[11], akkor is, ha a vevő nem adóalany természetes személy. Ettől eltérően az adatszolgáltatásban nem szerepeltethető a vevő neve és címe, ha az nem adóalany természetes személy.[12]

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra, hogy egy egyébként áfaalany személy, szervezet a termékbeszerzés, szolgáltatás igénybevétele során adóalanyi minőségében és nem adóalany minőségében is eljárhat. Azon ügyletek esetében, amelyeknél kérdéses, hogy a partner e termékbeszerzés, szolgáltatás igénybevétele során nem adóalanyként vagy adóalany minőségében jár-e el, a partner nyilatkozata az irányadó (az adóalany minőségben való eljárás jellemzően az adószám megadásával megvalósul).

3.2. Vevői adószám

Ha a számlán az Áfa tv. 169. § d) pontja alapján kötelező vevői adószámot vagy annak első 8 számjegyét szerepeltetni, akkor azt a számlaadat-szolgáltatásnak is tartalmaznia kell. Ezen esetek a következők:

- Ha a számlázott ügylet fordított adózás alá tartozik, akkor a számlán – és ebből kötelezően az adatszolgáltatásban – szerepeltetni kell az adófizetésre kötelezett adóalany, áfafizetésre kötelezett jogi személy adószámát.[13]
Ha a számlázott ügylet belföldi fordított adózás alá tartozik, akkor a számlán az adófizetésre kötelezett termékbeszerző, szolgáltatást igénybevevő adószámának 11 számjegyét kell szerepeltetni. Az adatszolgáltatás alá eső, a Közösség másik tagállamában teljesített, fordított adózás alá tartozó ügylet esetén ez az adószám a termékbeszerző, szolgáltatást igénybevevő másik tagállami adóalany, áfafizetésre kötelezett jogi személy más tagállami közösségi adószáma.[14] A Közösség területén kívül teljesített, fordított adózás alá tartozó esetben a harmadik állambeli termékbeszerző, szolgáltatást igénybevevő adószáma alatt, az adott államban áfa vagy hasonló adó fizetésére kötelezettként hatósági nyilvántartásba vett egyedi azonosítására szolgáló jel értendő (ha van ilyen).[15]
- A Közösségen belüli adómentes termékértékesítésről kiállított számlán a más tagállamban Közösségen belüli termékbeszerzés jogcímen adófizetésre kötelezett adóalany vagy nem adóalany jogi személy termékbeszerző más tagállami közösségi adószáma (áfaszáma) szerepeltetendő.[16]
- Ha a vevő belföldön nyilvántartásba vett áfaalany, akkor az ügyletet teljesítő, belföldön letelepedett adóalanyként a számlán – függetlenül attól, hogy a bizonylat tartalmaz-e áthárított áfát illetve milyen összegben – fel kell tüntetni az adószámának/csoportazonosító számának első 8 számjegyét.[17]

3.3. Az ügylet adatai

A számláról szolgáltatandó adatok köre 2021. január 4-től alapvetően a számla kötelező adattartalmát öleli fel. Emellett meghatározott esetekben kiterjed egyéb olyan adatokra is, amelyek a számlázott ügyletre vonatkoznak, de nem részei a számla Áfa tv.-ben meghatározott kötelező adattartalmának. Ez alapján az adatszolgáltatásban szerepeltetni kell,

- hogy az ügylet az Áfa tv. területi hatályán kívül esik,[18] ha az ügylet teljesítési helye nem belföldön van,
- hogy az ügylet az Áfa tv. 11. §-a alapján ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek vagy 14. §-a alapján ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtásnak minősül, ha az adóalany töle eltérő személy, szervezet részére ilyen ügyletet teljesít, továbbá azt, hogy a számlában feltüntetett áfát a terméket, szolgáltatást kapó fél köteles-e megtéríteni.[19]

Szerepeltetendő továbbá az adatszolgáltatásban

- az adó alapjának meghatározásakor használt pénznem,[20]
- külföldi pénznem esetén az adóalap forintra való átszámításához alkalmazott – Áfa tv. 80. § és 80/A. § szerinti – árfolyam[21], és

- külföldi pénznem esetén, ha a számla számlázó programmal kiállított, akkor a forintra átszámított adatok is,[22]
- a teljesítésről kiállított (vég)számlákat érintő adatszolgáltatásban a teljes végösszeg mellett az előleg figyelembevételével adódó különbözetet, ha az adóalany részére előleget fizettek.

Ez utóbbi szabály a számlabefogadó adóalany adatszolgáltatását is érinti, azaz neki is szükséges a teljes végösszeg mellett az előleg figyelembevételével adódó különbözetről is adatot szolgáltatni.

4. Az adatszolgáltatás módja, határideje

Az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének módja, határideje 2021. január 4-től nem változik. Ennek megfelelően a nyomdai úton előállított nyomtatvány használatával kibocsátott számla esetén

- ha a számlában áthárított adó összege eléri vagy meghaladja 500 000 forintot, akkor az adatszolgáltatás a számla kibocsátását követő naptári napon belül,
- ha a számlában nincs áthárított adó vagy a számlában áthárított adó kevesebb, mint 500 000 forint, akkor a számla kibocsátását követő négy naptári napon belül

kell az adatokat az Online Számla rendszerben rögzíteni.[23]

A számlázó programnak továbbra is – a gép-gép interfész használatához szükséges azonosító adatok megküldése mellett – a számla kiállításakor azonnal, emberi beavatkozás nélkül, XML-formátumban, a NAV közleményében meghatározott módon és adatszerkezetben, elektronikus úton kell továbbítani az adatokat az Online Számla rendszerbe. Az adatszolgáltatás akkor minősül teljesítettnek, ha az adatszolgáltatás az Online Számla rendszerbe beérkezett és a sikeres feldolgozást a rendszer visszaigazolta.[24]

5. Alkalmazás

A módosult előírásokat

- a számlázó programmal 2021. január 4-én és azt követően kiállított és
- a nyomdai úton előállított nyomtatvány használatával 2021. január 4-én és azt követően kibocsátott

számlára kell alkalmazni.[25]

6. A kötelezettség elmulasztásának következményei

A NAV honlapján 2020. december 16-án megjelent közleményben[26] foglaltak szerint a NAV a 2021. január 04. és március 31. közötti időszakra vonatkozóan – meghatározott feltételek mellett – nem szab ki mulasztási bírságot akkor, ha az áfaalanyok nem, vagy nem megfelelően szolgáltatnak adatot azokról a számláikról, amelyek 2021. január 4-től újonnan kerülnek be az adatszolgáltatással érintett számlák körébe. Szintén legkésőbb 2021. március 31-ig van lehetősége az áfaalanyoknak számlázó programjaikat felkészíteni az új, 3.0-ás verziójú séma alkalmazásával történő adatszolgáltatásra a NAV által alkalmazandó szankciók nélkül, a hivatkozott közleményben foglaltak szerint.

A szankciómentes időszakot követően, az adatszolgáltatási kötelezettséggel érintett áfaalany számlaadatszolgáltatása teljesítésének elmulasztása, késedelmes, hiányos, hibás vagy valótlan adattartalmú teljesítése esetében az adóhatóságnak törvényi felhatalmazás[27] alapján az eset összes körülményének mérlegelésével lehetősége van mulasztási bírság kiszabására.

[Pénzügyminisztérium Fogyasztási és Forgalmi Adók Főosztály PM/23460-1/2020. – NAV Központi Irányítás Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatói Főosztály 2507386000/2020.]

[1] Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény.

[2] Az adóalany fogalmát az Áfa tv. 5. §-a tartalmazza.

[3] Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) és b) pontja

[4] Ez esetben a számlázásra a teljesítés helye szerinti tagállam szabályait kell alkalmazni, mely, ha Magyarországon kívül van, akkor a számla adatszolgáltatási kötelezettség alá sem esik.

[5] Áfa tv. 45/A. § (1) bekezdés szerint adózó telekommunikációs, elektronikus úton nyújtott szolgáltatás valamint rádiós és audiovizuális médiaszolgáltatás.

[6] Áfa tv. 142. §

[7] Áfa tv. 29. §

[8] Áfa tv. 29. §-ának tartalmában megfelelő más tagállami szabály alapján

[9] Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés b) pontja.

[10] Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pontja.

[11] Áfa tv. 169. § e) pontja.

[12] Áfa tv. 10. számú melléklet 2. és 4. pontja.

[13] Áfa tv. 169. § d) pont da) alpontja.

[14] Áfa tv. 258. § (3) bekezdés b) pontja.

[15] Áfa tv. 258. § (3) bekezdés c) pontja.

[16] Áfa tv. 169. § d) pont db) alpontja.

[17] Áfa tv. 169. § d) pont dc) alpontja.

[18] Áfa tv. 10. számú melléklet 5/A. pontja.

[19] Áfa tv. 10. számú melléklet 4/A. pontja.

[20] Áfa tv. 10. számú melléklet 2. és 4. pontja.

[21] Áfa tv. 10. számú melléklet 2. és 4. pontja

[22] Áfa tv. 10. számú melléklet 4. pontja.

[23] Áfa tv. 10. számú melléklet 3. pontja.

[24] Áfa tv. 10. számú melléklet 4. pontja és számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 4/A. fejezete.

[25] Áfa tv. 339. §-a.

[26] https://nav.gov.hu/nav/ado/afa/Online_Szamla__Marciu20201216.html

[27] Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 229. §-a szerint.